

We willen groene energie. Gemeenten laten kansen onbenut om achtertuinen en daken te gebruiken voor het bevorderen van duurzame burgerparticipatie.

Ja graag, duurzame energie uit mijn tuin

26 juni 2009 / week 26

Het zou heel mooi zijn als de burger zich niet langer zorgen hoeft te maken over zijn energierekening. Sterker nog, dat de burger een rekening kan sturen omdat hij meer energie produceert dan consumeert - en dus energieleverancier wordt. Technologisch is het mogelijk. Toch stuit dit op een vaak gehoord probleem: 'Groene energie is prima, maar niet in mijn achtertuin.' Wij pleiten ervoor dat de gemeente juist die achtertuin gaat inzetten voor een duurzame samenleving, waarin de burger participeert. Als elke burger zich verantwoordelijk voelt voor een duurzame samenleving, is het mogelijk: 'Duurzame energie, ja graag in mijn achtertuin!' Als alleen de slimme energiemeter symbool staat voor de innovatie, die we van de overheid mogen verwachten, gaat het niet goed komen met duurzame energie. De overheid ziet deze meter tot nu toe wel als belangrijkste oplossing van het energieprobleem. Meten is weten is het adagio. Als de burger elke minuut van de dag kan zien hoeveel hij verbruikt, gaat hij minder energie gebruiken, zo is de gedachte. Maar wat als de burger elke minuut van de dag kan zien hoeveel energie hij produceert?

Energiemaatschappijen zitten niet te wachten op de burger als producent

Dat is een sterkere stimulans. De burger is toch meer te paaien met de kans om geld te verdienen, dan met de mogelijkheid om te besparen. Geld verdienen is aantrekkelijk en helpt de economie. Geld bezuinigen niet.

Het is in Nederland momenteel ondenkbaar dat elke burger groene energie produceert. Zonder subsidie is de aanschaf voor zonnepanelen veel te kostbaar. Het plaatsen van een windmo-

len kan niet zonder een langlopende vergunningsprocedure. Niet iedereen kan met een stuwdam in zijn vijvertje energie opwekken. Daarom willen wij iedere achtertuin of dak zien als mogelijke energiebron. Het enige wat de burger hoeft te doen, is zijn achtertuin inzetten als duurzaam energiestation met bijvoorbeeld zonnepanelen. Niet omdat het moet, maar omdat het sociale status, geld en bovenal energie oplevert. Er zijn voldoende technologische oplossingen beschikbaar. Toch blijft toepassing in de praktijk vaak uit. Hoe kan dat? Producenten van zonnepanelen en windmolens willen winst maken. Energiemaatschappijen zitten niet te wachten op nieuwe energieproducenten. Woningcorporaties bouwen prachtwijken. Iedereen houdt zich vooral bezig met eigenbelang. Het zoeken naar algemeen belang is veel te ingewikkeld. De burger staat buitenspel.

De gemeente is voor de burger het eerste aanspreekpunt. Dit geldt voor lokale en mondiale vraagstukken. Thema's als het klimaatprobleem, de financiële crisis en sociale armoede gaan niet aan de deur van de gemeente voorbij. Burgers laten vooral

Zonnepanelen op daken in de wijk Nieuwland, Amersfoort

met ruimtelijke ordening. Beschouw elke vierkante meter grond als mogelijke bron voor duurzame energie. Breng vervolgens burgers uit een wijk bij elkaar en spreek ze aan als nieuwe energieproducent. Zorg ervoor dat alle partijen, die nodig zijn voor een renderend energiestation, blijvend samenwerken in een publiek netwerk. Daarna is het van belang dat het netwerk er komt met een reeks innovatieve projecten.

Welke rol speelt de gemeente in dit netwerk? Normaal gesproken timmert de gemeente projectplannen van tevoren helemaal dicht om ieder risico te vermijden. Daarmee neemt zij een groot risico, want waar blijft dan de ruimte voor innovatie? Componeren terwijl je speelt. Dat is innoveren. Niet afwachtend faciliteren maar meedoen en dirigeren. Niemand heeft de wijsheid in pacht om vooraf te bedenken wat nodig is. Pas onderweg wordt duidelijk welke duurzame oplossing waar

past. Als blijkt dat subsidie nodig is, maak daar dan de middelen voor vrij. Als producenten van nieuwe technologie om proeflocaties vragen, kunnen die ter beschikking worden gesteld. Iedere burger en elke vierkante meter telt.

In het publieke energienetwerk innoveren burger en gemeente van klachtenbureau naar een ondernemende, duurzame lokale energiecentrale.

Irma van 't Hek, planet systems engineer bij +ID; Saskia van der Werff, organisatiefilosoof bij Creathos

De rubriek Opinie staat open voor leesbare, opiniërende bijdragen die betrekking hebben op actuele zaken in het openbaar bestuur. De maximum lengte voor inzendingen is 750 woorden. Inzendingen graag naar info@binnenlandsbestuur.nl o.v.v. 'Rubriek Opinie'. Via dit e-mailadres kunt u ook reageren.